

Návrh zonácie Národného parku Poloniny

PREČO sa rieši zonácia NP

- **Cieľom zonácie je** systémové zlepšenie starostlivosti o našu prírodu – naše spoločné národné prírodné bohatstvo a zároveň dedičstvo pre budúce generácie. Cieľom je **rovnako rozvoj národných parkov a vyššia úroveň kvality života obyvateľov v dotknutých regiónoch**. Praktické skúsenosti zo zahraničia dokazujú, že národné parky s jednotnou správou, spravované organizáciou ochrany prírody, sú jednoznačným prínosom pre celé územie vrátane miestneho obyvateľstva.
- Zonácia NP Poloniny je súčasťou **reformy národných parkov s cieľom, aby aj slovenské NP spĺňali medzinárodné kritériá**. Od 1. apríla 2022 sa správa štátnych pozemkov v 4. a 5. stupni ochrany s výmerou **8 331 ha** v NP Poloniny presunula na Správu Národného parku Poloniny. Prechod správy ostatných pozemkov v území národného parku **vo vlastníctve štátu** v 3., 4. a 5. stupni ochrany je podmienený zonáciou.
- Zonácia umožní jednotne spravovať štátne pozemky v NP **jednou štátnou organizáciou s jednotným cieľom**. V súčasnosti štátne pozemky spravujú 2 štátne organizácie: Lesy SR š. p. (hospodárske ciele zamerané na zisk z ťažby dreva) a Správa NP Poloniny (cieľ ochrany prírody a verejnoprospešné ciele – turizmus, rekreácia). Navrhovanou zonáciou **sa zároveň zabezpečí** ochrana aj lesov, ktoré patria do svetového dedičstva UNESCO.

Čo znamenajú jednotlivé zóny?

Zóna = stupeň ochrany = synonymum (princípom je prepojenie území v rovnakom stupni ochrany do súvislej zóny)

- **zóna A** (5. stupeň) – sa navrhuje najmä na časti územia **s prevahou prirodzených ekosystémov alebo človekom málo pozmenených ekosystémov**, kde cieľom je zachovať a umožniť v nich nerušený priebeh prírodných procesov; zóna A sa spravidla ustanoví najmenej na polovici územia národného parku,
- **zóna B** (4. stupeň) – sa navrhuje najmä na časti územia **s prevahou človekom čiastočne pozmenených ekosystémov, kde cieľom je dosiahnuť stav, ktorý zodpovedá prirodzeným ekosystémom**; zóna B sa spravidla ustanoví tak, aby spolu so zónou A boli vymedzené najmenej na troch štvrtinách územia národného parku,
- **zóna C** (3. stupeň) – sa navrhuje na časti územia **s prevahou človekom významne pozmenených ekosystémov**, kde cieľom je zachovať alebo postupne zlepšiť stav ekosystémov významných z hľadiska biologickej rozmanitosti, ktorých existencia je podmienená činnosťou človeka, alebo obnoviť prírode blízke ekosystémy, Cieľom ochrany je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov alebo druhov **pri trvalom využití územia na lesnícke alebo poľnohospodárske činnosti.**

Na základe zohľadnenia stavu biotopov a povahy prírodných hodnôt a cieľov ochrany, taktiež z dôvodu zabezpečenia celistvosti zón územia, Správa NP Poloniny pripravila **návrh zonácie, podľa ktorého by bola:**

- výmera národného parku zvýšená z **29 805,05** ha na **30 548,94** ha (+743,89 ha)
- výmera ochranného pásma národného parku znížená z 10 973,28 ha na **10 755,45** ha (-217,83 ha).

K úprave hraníc a výmer došlo

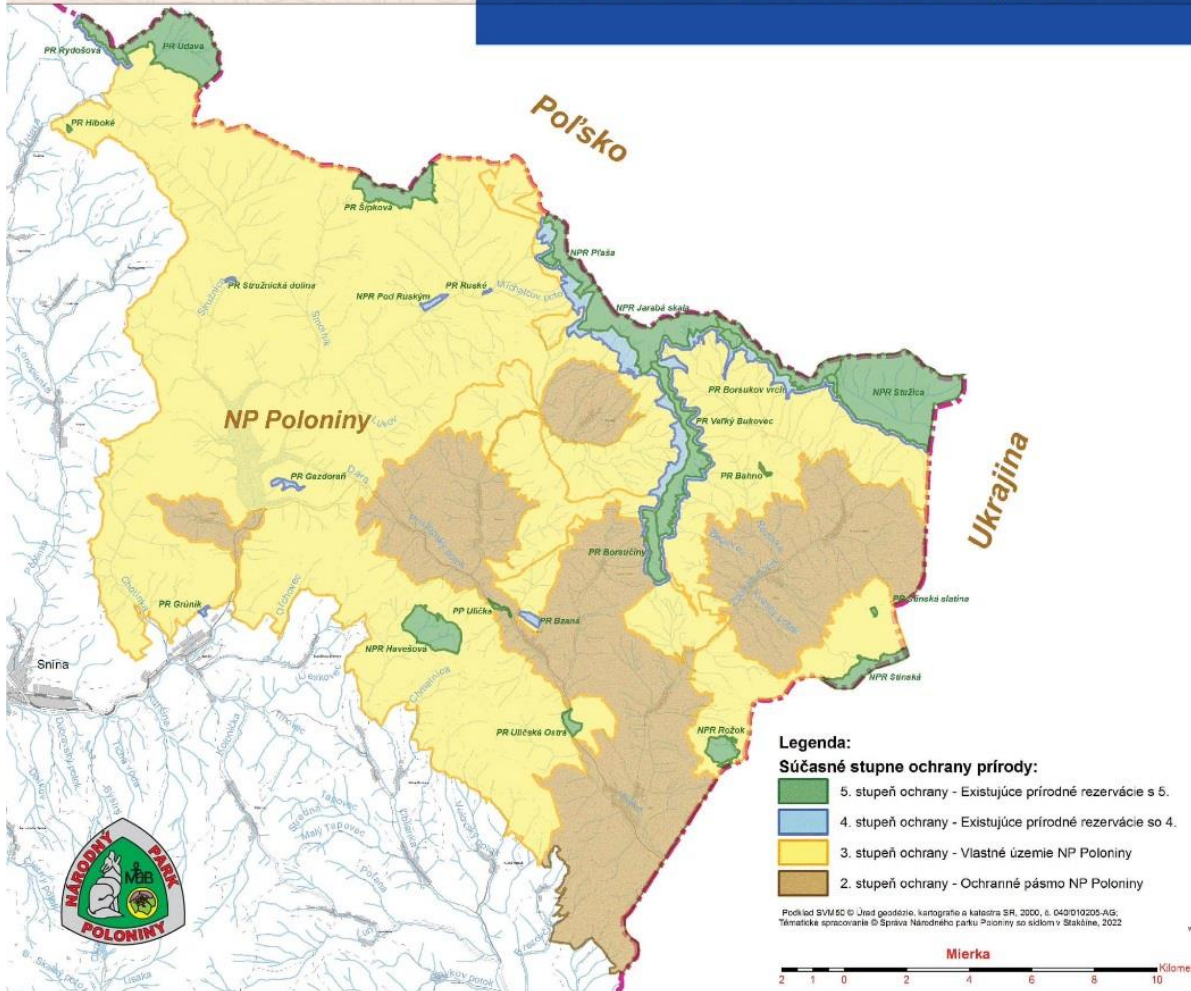
- **v dôsledku pričlenenia územia PR Rydošová k územiu národného parku.** Táto PR je v súčasnosti z väčšej časti súčasťou územia CHKO Východné Karpaty. PR Rydošová je súčasťou komponentu Udava - lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy. Práve z hľadiska zjednotenia manažmentu lokality svetového prírodného dedičstva UNESCO bolo územie PR Rydošová zahrnuté do územia NP Poloniny, a po schválení zonácie bude spravované Správou NP Poloniny.
- **Ďalšie zmeny hraníc a výmer v jednotlivých zónach, resp. stupňoch ochrany vyplývajú zo spresňovania hraníc národného parku a jeho ochranného pásma a ich stotožnenia s aktuálnymi hranicami parciel v Katastri nehnuteľností SR,** tým spôsobom, že tam kde to bolo možné z hľadiska celistvosti zón sa upravili tak, aby viedli štátnymi pozemkami a neboli zahrnuté, resp. boli mimo hraníc vylúčené neštátne pozemky.

- **V súlade s § 30 zákona č. 543/2002 Z. z. boli v zámere zonácie navrhnuté zóny A, B a C.** Pri ich vylišovaní sa zohľadňovala prítomnosť biotopov, ich zachovalosť a vzácnosť, intenzita lesníckeho a poľnohospodárskeho využívania, rekreačno-športové a iné využívanie územia, ako aj výskyt zastavaných plôch, infraštruktúry, verejných zariadení a priestorov s iným funkčným zameraním. Zonácia rieši zároveň ochranu **lesov, ktoré patria do svetového dedičstva UNESCO**

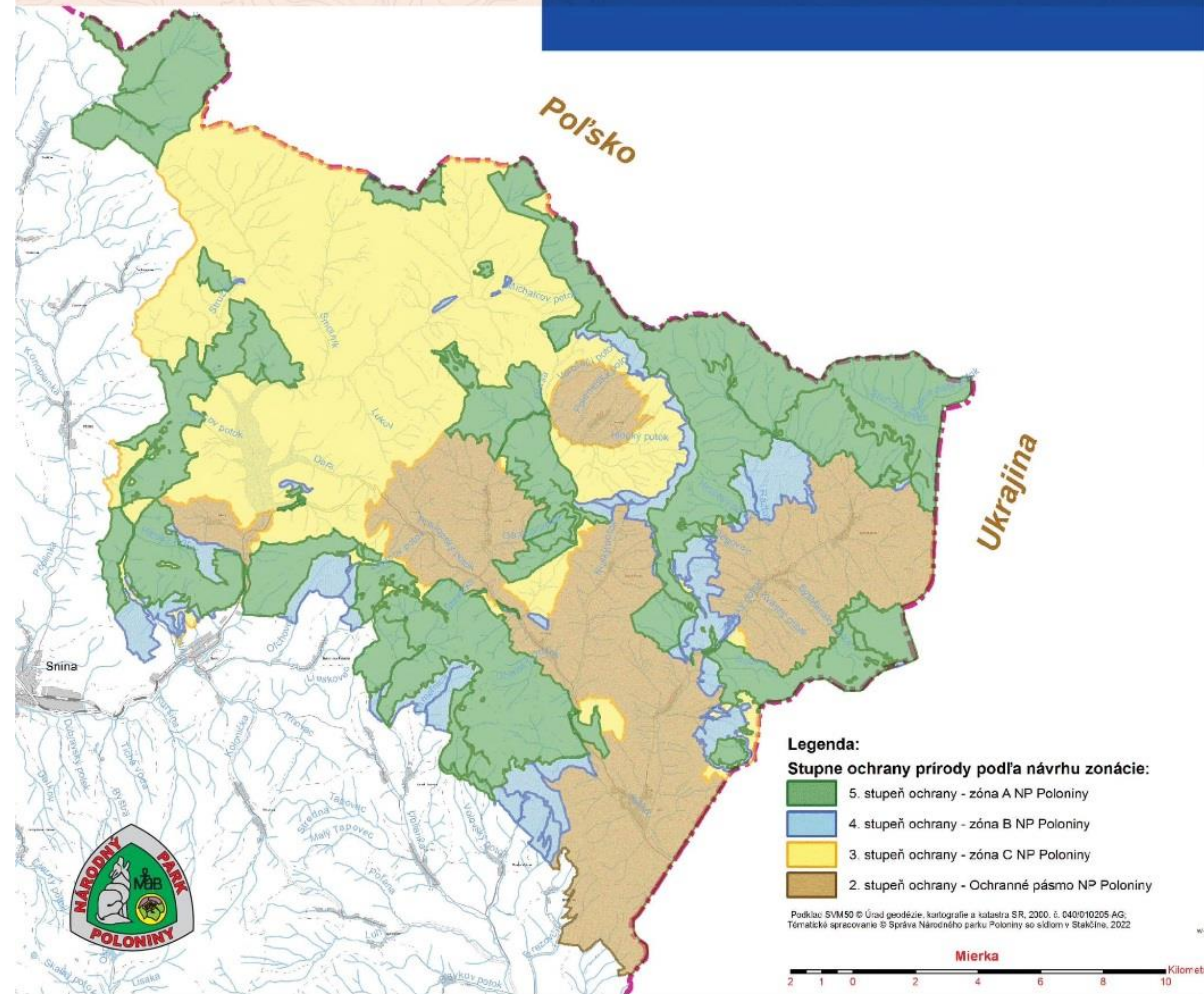
- **Zóna A** - 5. stupeň ochrany na 14 095,63 ha **(46,14 %)**,
- **Zóna B** - 4. stupeň ochrany na 3 077,24 ha **(10,07 %)**,
- **Zóna C** - 3. stupeň ochrany na 13 375,06 ha **(43,79 %)**.

V ochrannom pásme, tak ako dosiaľ, by platil 2. stupeň ochrany – 10755,45 ha.

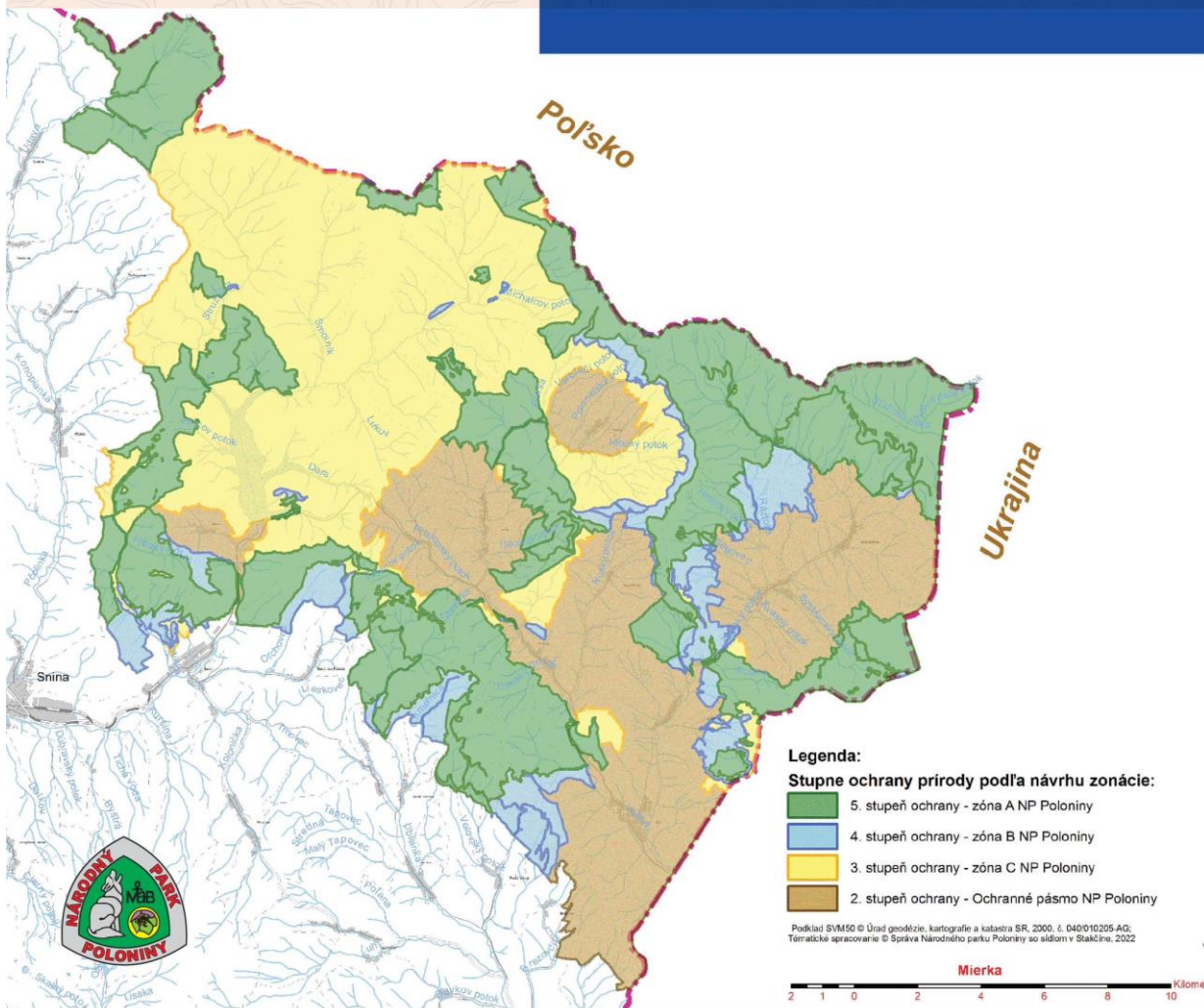
Doteraz sa v najvyššom stupni ochrany nachádzalo 9 % územia národného parku.

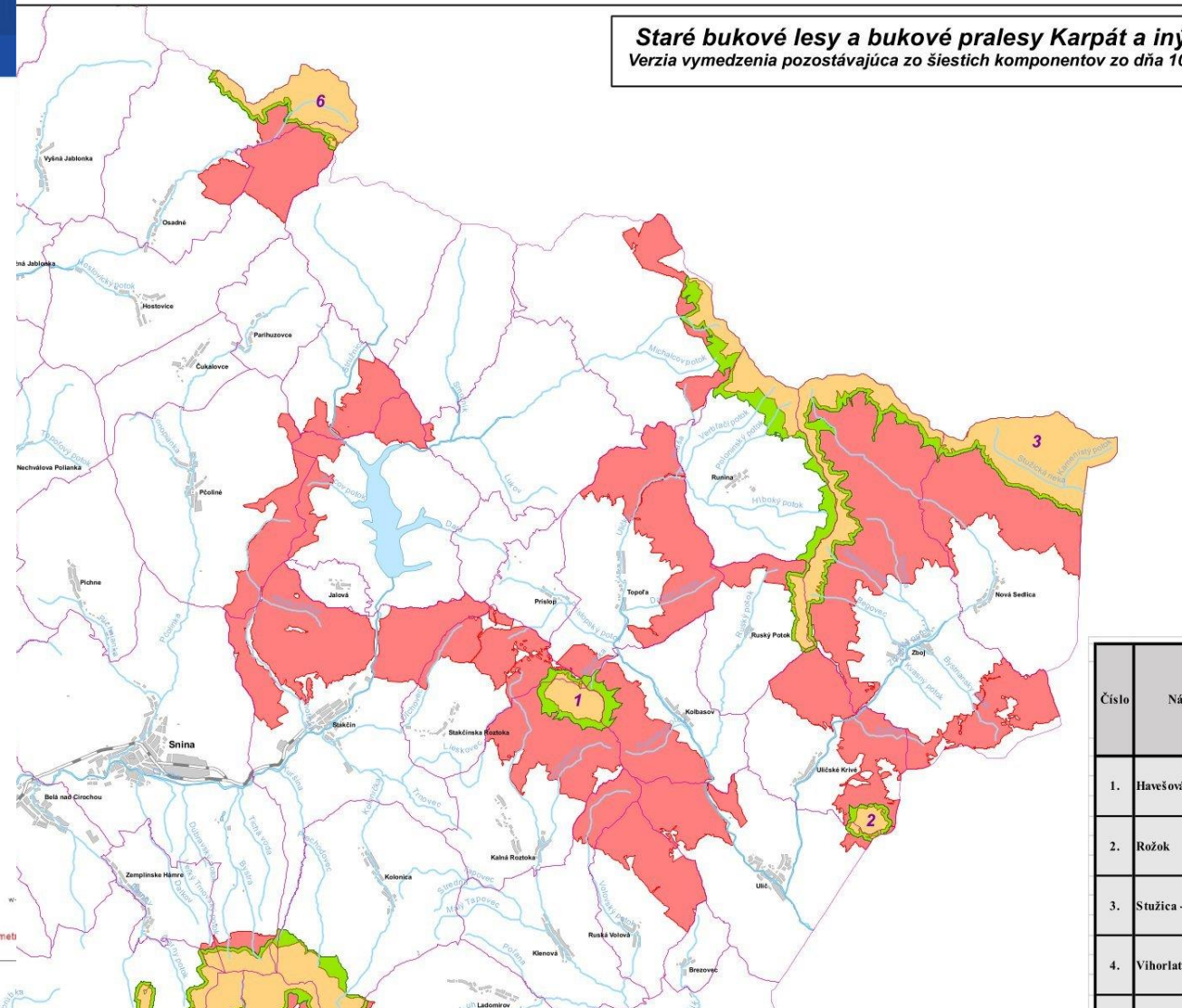
Do A zóny sa dostane 46 % územia národného parku.

Do A zóny sa dostane 46 %
územia národného parku.

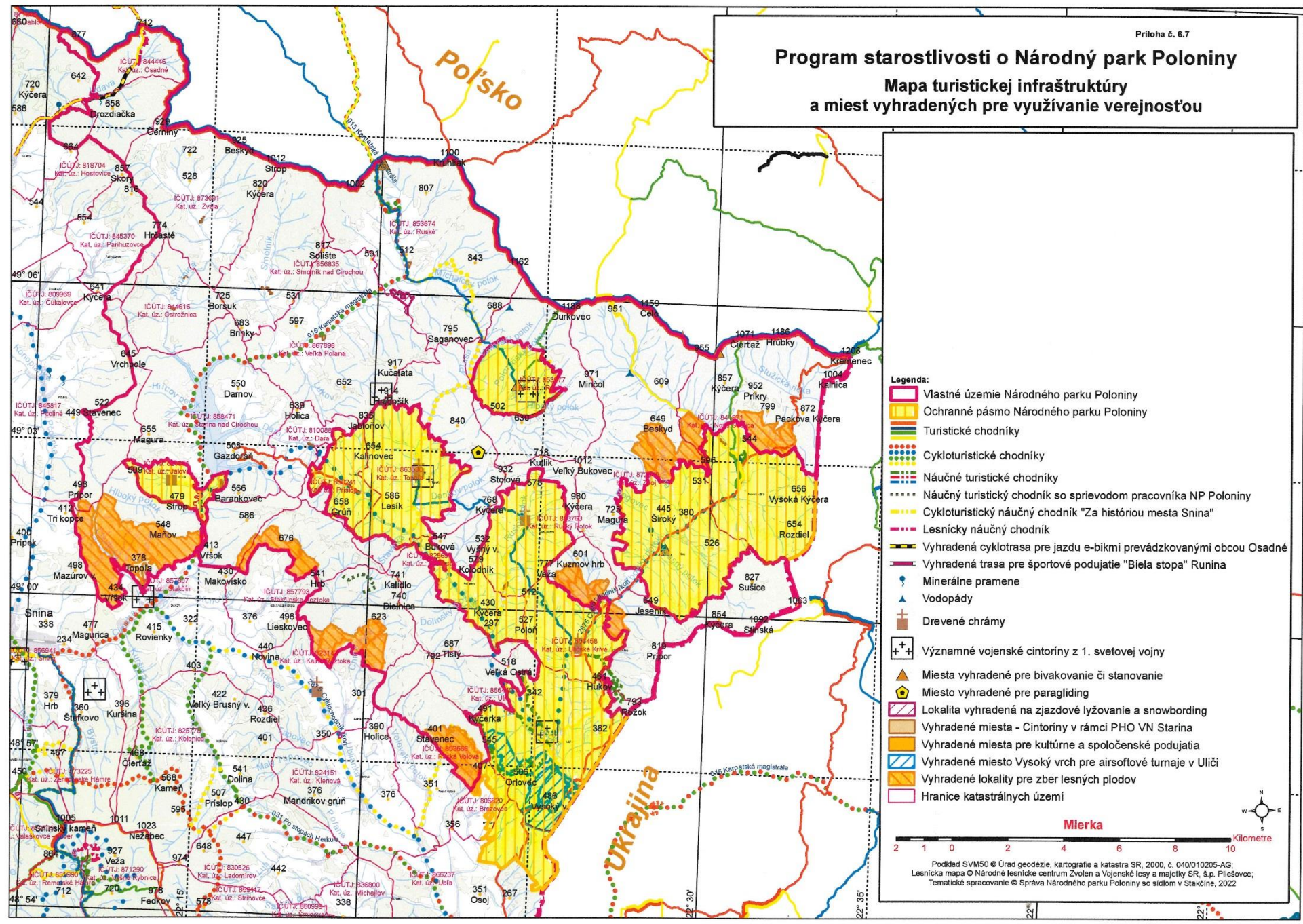
Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iný
 Verzia vymedzenia pozostávajúca zo šiestich komponentov zo dňa 10

Princípy zámeru zonácie NP Poloniny:

1. Stupeň ochrany prírody **sa navrhuje zvýšiť** na štátnych pozemkoch.
2. Na súkromných pozemkoch **by ostal STATUS QUO** s **výnimkou pozemkov na výmere 46,6505 ha** predovšetkým pri NPR Havešová (kat. úz. Stakčínska Roztoka) a NPR Rožok (kat. úz. Ulič a Uličské Krivé), **ktoré patria do** nárazníkovej zóny lokality svetového dedičstva (uznesenie vlády SR č 508 zo 14.10.2019). Zonácia **by teda zabezpečila** ochranu **lesov, ktoré patria do svetového dedičstva UNESCO** a k národnému parku by bola pričlenená aj časť územia **PR Rydošová, ktorá je aktuálne súčasťou** CHKO Východné Karpaty
3. Vychádzame v ústrety v energetickej kríze a vyhradili sme zónu na zásobovanie obcí palivovým drevom. **Na zásobovanie palivovým drevom v rámci NP Poloniny budú slúžiť lesné pozemky v rámci navrhovaných zón B, C a v jeho ochrannom pásme s výmerou:**
 - v zóne B – 2 946,22 ha, z toho 2 602,98 ha v štátnom vlastníctve
 - v zóne C – 11 169,98 ha, z toho 509,05 ha v štátnom vlastníctve
 - a tiež v ochrannom pásme NP – 5 529,09 ha, z toho 2 286,31 ha v štátnom vlastníctve
5. **Navrhnuté sú** vyhradené lokality pre voľný pohyb a zber lesných plodov v 5. stupni ochrany v okolí obcí (na štátnych pozemkoch).
6. Možnosť turistiky a pohybu turistov **by boli** zachované a je v pláne tieto možnosti rozvíjať.

Program starostlivosti o Národný park Poloniny Mapa turistickej infraštruktúry a miest vyhradených pre využívanie verejnosťou

- Legenda:**
- Vlastné územie Národného parku Poloniny
 - Ochranné pásmo Národného parku Poloniny
 - Turistické chodníky
 - Cykloturistické chodníky
 - Náučné turistické chodníky
 - Náučný turistický chodník so sprievodom pracovníka NP Poloniny
 - Cykloturistický náučný chodník "Za históriou mesta Snina"
 - Lesnícky náučný chodník
 - Vyhradená cyklotrasa pre jazdu e-bikmi prevádzkovanými obcou Osadné
 - Vyhradená trasa pre športové podujatie "Biela stopa" Runina
 - Minerálne pramene
 - ▲ Vodopády
 - ⊕ Drevené chrámy
 - ++ Významné vojenské cintoríny z 1. svetovej vojny
 - ▲ Miesta vyhradené pre bivačovanie či stanovanie
 - ⬆ Miesto vyhradené pre paragliding
 - Lokality vyhradené na zjazdové lyžovanie a snowboarding
 - Vyhradené miesta - Cintoríny v rámci PHO VN Starina
 - Vyhradené miesta pre kultúrne a spoločenské podujatia
 - Vyhradené miesto Vysoký vrch pre airsoftové turnaje v Uličí
 - Vyhradené lokality pre zber lesných plodov
 - Hranice katastrálnych území

Podklad SVM50 © Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, 2000, č. 040/010205-AG;
 Lesnícka mapa © Národné lesnícke centrum Zvolen a Vojenské lesy a majetky SR, š.p. Pilešovec;
 Tematické spracovanie © Správa Národného parku Poloniny so sídlom v Stačičke, 2022

Výnimky na voľný pohyb vlastníkov, vjazd motorovým vozidlom a zber lesných plodov platia pre vlastníkov pozemkov už teraz a zostanú zachované

Podľa zákona OPaK:

- zákaz pohybovať sa mimo vyznačeného turistického chodníka alebo náučného chodníka za hranicami zastavaného územia obce v treťom až piatom stupni ochrany neplatí na pohyb v súvislosti s obhospodarovaním pozemku, výkonom práva poľovníctva alebo výkonom rybárskeho práva a na pohyb správcu vodného toku, obhospodarovateľa lesa a vlastníka, správcu a nájomcu pozemku, na ktorom platí tretí až piaty stupeň ochrany.
- Obdobne zákaz jazdiť a stáť s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom alebo záprahovým vozidlom, najmä vozom, kočom alebo saňami, na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty a miestnej komunikácie, parkoviska, čerpaciej stanice, garáže, továrenského, stanicného alebo letištného priestoru sa nevzťahuje na vjazd alebo státie vozidla slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho správcovi vodného toku alebo vlastníkovi, správcovi a nájomcovi pozemku s druhým až piatym stupňom ochrany.
- Vlastníci, užívatelia či obhospodarovatelia pozemkov nie sú v súčasnosti obmedzovaní pri zbere lesných plodov, nebudú ani po zonácii.

Prehľad pozemkov v jednotlivých navrhovaných zónach a ochrannom pásme NP Poloniny podľa formy prevládajúceho vlastníctva

Zóna NP Poloniny	Výmera pozemkov v ha zatriedených podľa formy prevládajúceho vlastníctva (ha)					Celkový súčet (ha)
	Štátne	Obecné	PSK	Cirkevné	Neštátne	
A	13709,9504	0,0331	0,0000	2,7050	382,9483	14095,6368
B	2706,8269	2,1436	0,0000	0,9175	367,3520	3077,2400
C	1263,8336	6,6526	0,0000	521,7749	11583,8023	13376,0634
OP	2963,7138	221,1995	0,3267	472,3529	7097,8645	10755,4574
Spolu:	20644,3247	230,0288	0,3267	997,7503	19431,9671	41304,3976

Vysvetlivky: PSK - Prešovský samosprávny kraj

Prehľad pozemkov v štátnom vlastníctve podľa jednotlivých navrhovaných zón v NP Poloniny a jeho ochrannom pásme zatriedených podľa výšky spoluvlastníckych podielov štátu

Zóna	Výmera pozemkov podľa výšky spoluvlastníckeho podielu štátu (ha)					Spolu (ha)
	100 %	Pod 100 % a nad 50 %	50%	Pod 50 % a nad 0 %	0 %	
A	13707,2259	2,7245	0,1816	12,3155	373,1893	14095,6368
B	2706,8269	0,0000	0,9034	12,2568	357,2529	3077,2400
C	1208,8004	55,0332	39,3451	2966,7727	9106,1120	13376,0634
Ochranné pásmo NP	2931,9110	31,8028	32,0898	792,1829	6967,4709	10755,4574
Spolu (ha)	20554,7642	89,5605	72,5199	3783,5279	16804,0251	41304,3976

Odhadovaná výška finančnej náhrady pre jednotlivé zóny v EUR/1 rok				
Zóna	Neštátne vlastníctvo (Eur/1 rok)	Štátne vlastníctvo (Eur/1 rok)	Spolu zóna/štátni+neštátni	Doteraz uplatnené/iba neštátne
A	105 000	2 938 000	3 043 000	56 000
B	60 000	571 000	631 000	0
C	559 000	121 000	680 000	0
Spolu /všetky zóny A+B+C	724 000	3 630 000	4 354 000	56 000

Ciele ochrany Národného parku Poloniny

Dlhodobý cieľ 1: Zachovanie alebo postupná obnova prirodzených ekosystémov

- Operatívny cieľ 1.1.: Zachovanie prirodzených ekosystémov zabezpečením nerušeného priebehu prírodných procesov (zóna A).
- Operatívny cieľ 1.2.: Obnova a zlepšovanie stavu prirodzených ekosystémov (zóna B).
- Operatívny cieľ 1.3.: Zlepšenie stavu/odolnosti ekosystémov postupmi prírode blízkeho lesného hospodárstva (zóna C).

Dlhodobý cieľ 2: Aplikovanie zásad udržateľnosti cestovného ruchu postaveného najmä na rekreácii pri poznávaní prírody a krajiny a vzdelávacej ponuke pre návštevníka

- Operatívny cieľ 2.1.: Formovanie kvalitného zázemia založeného na spolupráci a uplatňovanie manažmentu udržateľného cestovného ruchu pre spravovanie Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma.
- Operatívny cieľ 2.2.: Vytváranie ponuky produktov v prírodnom cestovnom ruchu založenej na spoznávaní prírody a kultúrnych tradícií Národného parku Poloniny a jeho ochranného pásma.

Dlhodobý cieľ 3: Zvyšovanie úrovne poznania predmetov ochrany a faktorov ovplyvňujúcich ich stav

- Operatívny cieľ 3.1.: Zlepšenie poznania významných a osobitne chránených častí prírody a krajiny v NP Poloniny, ako aj jeho ochrannom pásme.
- Operatívny cieľ 3.2.: Zlepšenie stavu predmetov ochrany a poznania faktorov ovplyvňujúcich ich stav v NP Poloniny, ako aj jeho ochrannom pásme.

Dlhodobý cieľ 4: Zachovanie alebo zlepšovanie stavu nelesných biotopov a druhov

- Operatívny cieľ 4.1.: Zachovanie trvalých trávnych porastov na nezmenšujúcej sa výmere.
- Operatívny cieľ 4.2.: Zachovanie ostatných nelesných biotopov s extenzívnym využitím na nezmenšujúcej sa výmere.
- Operatívny cieľ 4.3.: Zachovanie nezmeneného charakteru a kontinuity mokradí a vodných tokov bez úprav toku na celej ich dĺžke.

Dlhodobý cieľ 5: Zachovanie krajinného rázu územia a jeho estetickej a prírodnej hodnoty

- Operatívny cieľ 5.1.: Zamedzenie urbanizovania územia NP Poloniny, zachovanie špecifického a charakteristického krajinného rázu poľnohospodárskych častí územia vrátane ochranného pásma národného parku.
- Operatívny cieľ 5.2.: Posudzovanie dopadu investičných a rozvojových aktivít na migráciu živočíchov a eliminovanie bariérového efektu existujúcej infraštruktúry.

Dlhodobý cieľ 6: Zlepšenie a rozšírenie ekosystémových služieb (ES) územia a ich ochrana

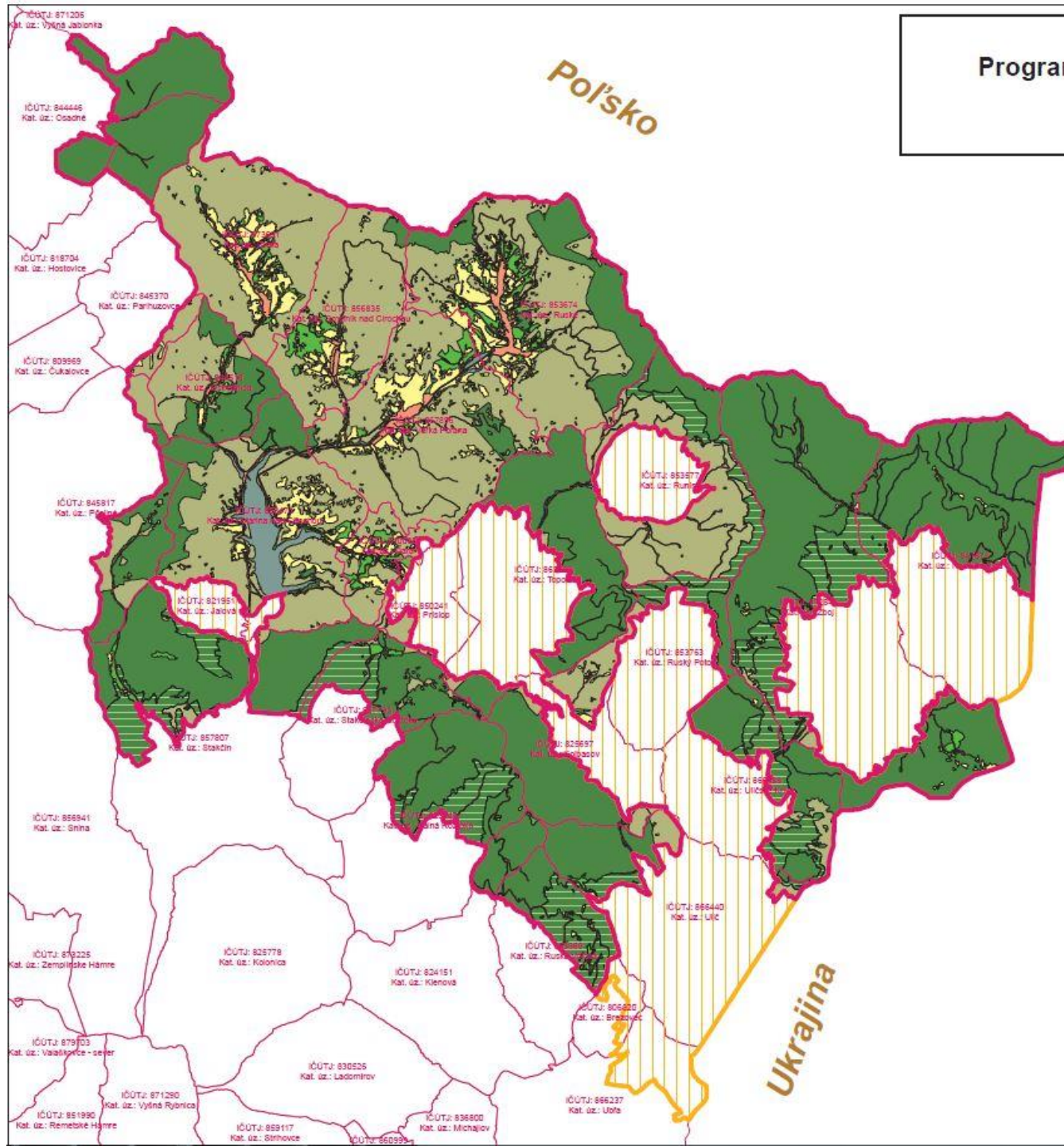
- Operatívny cieľ 6.1.: identifikácia ekologických, sociálnych a ekonomických hodnôt územia a následne ich ochrana.
- Operatívny cieľ 6.2.: postupné zlepšovanie regulačných / podporných a kultúrnych ES územia so zámerom ich preferencie v budúcom využívaní územia.
- Tzn. ochrana vodných zdrojov (zvyšovanie objemu zachytávaných zrážok), ochrana pôdy, zmierňovanie miestnych klimatických výkyvov a znižovanie dopadu skleníkových plynov na životné prostredie (ukladanie uhlíka v rámci jeho kolobehu), ochrana prirodzených biotopov a biologickej diverzity (opeľovačov, ochrana „evolučného“ potenciálu – genetickej, druhovej a ekosystémovej diverzity), rekreačná a ostatné sociálne funkcie lesov, kultúrny a duchovný rozmer lesov, atď.

Kód EFP	Názov EFP	Výmera EFP (ha)	Zóna	Špecifické socioekonomické využitie územia
EFP1	Lesy ponechané na samovoľný vývoj	14028,2313	A	Nerušený, samovoľný vývoj biotopov, bez ľudských zásahov (ochrana prírodných procesov).
EFP2	Lesy s cieľom dosiahnutia prirodzeného ekosystému manažmentovými zásahmi	2 914,5942	B	Prírode blízke obhospodarovanie v lesných porastoch smerom k prírodnému lesu, v plánovanom horizonte 30 rokov.
EFP3	Lesy s prírode blízkym hospodárením	10 359,1134	C	Bežné obhospodarovanie so štandardnými postupmi prírode blízkeho obhospodarovania lesa, s preferenciou najjemnejších hospodárskych spôsobov.
EFP4	Nelesná drevinová vegetácia	908,4229	A, B, C	Na častiach, kde je to nevyhnutné pre udržanie alebo zlepšenie stavu predmetu ochrany - rekonštrukcia travinných biotopov výrubom drevín a jednorazovým mulčovaním a následným kosením a/alebo extenzívnou alebo intenzívnou pastvou hospodárskych zvierat (výrubu a obhospodarovanie v súlade so špecifikami pre jednotlivé biotopy a druhy; s ponechaním solitérnych stromov a/alebo skupiniek drevín), mimo častí s krovinnými a lesnými biotopmi, ktoré sú samotné predmetmi ochrany.
EFP5	Lúky a pasienky	1 503,7369	A, B, C	Kosenie a/alebo pastva hospodárskych zvierat v súlade so špecifikami pre jednotlivé biotopy (typy biotopov) a/alebo pre druhy (s ponechaním solitérnych stromov a/alebo skupiniek drevín), v určitých prípadoch si špecifiká niektorých druhov vyžadujú intenzívnejší manažment (intenzívne pasenie príp. kosenie).
EFP6	Lokality motýľov rodu <i>Maculinea</i>	23,0253	C	Manažment v súlade s dotknutým predmetom ochrany.
EFP7	Mokrade a slatiny	314,7188	B, C	Kosenie v súlade so špecifikami pre jednotlivé biotopy (typy biotopov) a/alebo pre druhy, využitie vodných nádrží v súlade s dotknutými predmetmi ochrany prírody, rešpektujúc účel vodnej nádrže a platné povolenia.
EFP8	Vodné toky s brehovou vegetáciou	96,3214	A, B, C	Využitie v súlade s dotknutými predmetmi ochrany prírody.
EFP9	Antropogénne biotopy (cestné komunikácie, lesné cesty, lesné sklady, elektrovody, zastavané plochy, chaty, cintoríny v pásme hygienickej ochrany Vodárenskej nádrže Starina, bývalé záhrady, sady a nádvoria v pásme hygienickej ochrany Vodárenskej nádrže Starina)	400,8998	C	Využitie spravidla mimo ochrany prírody.

Ekologicko – funkčné priestory (EFP) sú jednotky priestorového členenia územia s rovnakým spôsobom starostlivosti, cieľmi ochrany a opatreniami. Na území NP Poloniny sa vyčleňuje 9 EFP, pre ktoré sa stanovujú špecifické zásady a regulatívy hospodárskeho, rekreačného a iného využívania územia.

Program starostlivosti o Národný park Poloniny

Mapa ekologicko-funkčných priestorov

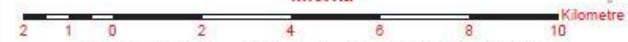
Legenda:

- Vlastné územie Národného parku Poloniny
- Ochranné pásmo Národného parku Poloniny

Ekologicko-funkčné priestory (EFP)

- EFP 1 - Lesy ponechané na samovoľný vývoj
- EFP 2 - Lesy s cieľom dosiahnutia prírodného ekosystému manažmentovými zásahmi
- EFP 3 - Lesy s prírode blízkym hospodárením
- EFP 4 - Nelesná drevinová vegetácia
- EFP 5 - Lúky a pasienky
- EFP 6 - Lokality motýľov rodu *Maculinea*
- EFP 7 - Mokrade a slatiny
- EFP 8 - Vodné toky s brehovou vegetáciou
- EFP 9 - Antropogénne biotopy
- Hranice katastrálnych území

Mierka

Podklad SVM50 © Úrad geodézie, kartografie a katastra SR, 2000, č. 040/010205-AG;
 Lesnícka mapa © Národné lešnícke centrum Zvolen a Vojenské lesy a majetky SR, š.p. Priešovce;
 Tematické spracovanie © Správa Národného parku Poloniny so sídlom v Stakčine, 2022

- **Existujúce účelové lesné cesty** (významnejšie lesné cesty - kategórie L1, L2 resp. T3 podľa podľa klasifikácie STN 73 6108), ktoré figurujú v plochovej tabuľke príslušného PSoL a teda majú v nej aj svoju evidovanú výmer boli v návrhu zonácie vymedzené do 3. stupňa ochrany, resp. v rámci všetkých zón ako **EFP 9 – Antropogénne biotopy** - cestné komunikácie, lesné cesty, lesné sklady, elektrovody, zastavané plochy, chaty, cintoríny v PHO VN Starina, bývalé záhrady, sady a nádvoría v PHO VN Starina **s využitím mimo ochrany prírody**, teda aby ich tak, ako doteraz bolo možné naďalej využívať podľa ich účelu.
- V území NP Poloniny boli v rámci návrhu zonácie vymedzené **EFP 5 - Lúky a pasienky**, na ktorých bude prebiehať obhospodarovanie alebo manažment. **Obhospodarovanie a manažment lúk a pasienkov, odstraňovanie náletových drevín, kosenie, pasenie sú žiadúce a nevyhnutné** s cieľom zabránenia zarasteniu lesom pre zachovanie vzácnych lúčnych biotopov a rastlinných druhov, ktoré sú významným obohatením biodiverzity národného parku a vzhľadu krajiny. Prevažná väčšina lúk a pasienkov bola vylíšená v navrhovanom 3. a 4. stupni ochrany, kde tento stupeň ochrany manažment umožňuje.

Odhad dane za lesné pozemky vo vlastníctve štátu v navrhovanej A a B zóne, na ktorých sú hospodárske lesy

názov k.ú.	názov obce	výmera k.ú.	výmera LP	sadzba dane	základ dane
Hostovice	Hostovice	2904	1693	1,25	0,0395
Kalná Roztoka	Kalná Roztoka	2279	1511	0,65	0,0385
Kolbasov	Kolbasov	1597	1313		
Nová Sedlica	Nová Sedlica	3281	2315	1,25	0,07
Osadné	Osadné	2652	2228	1,5	0,0358
Príslop	Príslop	618	360		
Runina	Runina	2220	1929		
Ruský Potok	Ruský Potok	1288	756	1,9	0,03685
Stakčinská Roztoka	Stakčinská Roztoka	1515	987	1,5	0,0395
Stakčín	Stakčín	16775	13107	1	0,0305
Starina nad Cirochou	Stakčín			1	0,0305
Ruské	Stakčín			1	0,0305
Smolník nad Cirochou	Stakčín				
Veľká Poľana	Stakčín				
Topoľa	Topoľa	2638	2237		
Ulič	Ulič	2515	1705	1	0,0305
Uličské Krivé	Uličské Krivé	1909	1313	1,25	0,0305
Zboj	Zboj	5054	4096	1,5	0,03
				1,233333333	0,0368875
			výmera	daň	
	A		105852075	48156,96	
	B		25765152	11721,75	
	C		15847928	7209,949	
	OP		35460834	16132,76	

Správa NP Poloniny v roku 2023 vyplatila za hospodárske lesy na pozemkoch vo vlastníctve štátu, ktoré boli predmetom delimitácie medzi Správou NP Poloniny, LPM š.p. Ulič a LESY SR š. p. Banská Bystrica celkom **38 323,55 Eur**.

Po zonácii je predpokladaný nárast dane za lesné pozemky nasledujúci - v A - zóne cca 50 tisíc eur, v B - zóne 12 tisíc eur a v C - zóne 8 tisíc eur. Celkový výpadok z dane z nehnuteľnosti po zonácii pre samosprávy bude teda predstavovať odhadom **125 tisíc eur**.

Lesy v kategórii lesov osobitného určenia sa vyhlasujú: 1. do vyhotovenia Správy o doterajšom obhospodarovaní v poslednom roku platnosti končiaceho PSL alebo 2. pri zmene PSL podľa § 43 ods. 2 písm a) zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších predpisov. Správa NP Poloniny v roku 2022 požiadala o vyhlásenie lesov osobitného určenia na lesnom celku Lesy Zboj a lesnom celku Lesy Ulič, Topoľa na tých lesných pozemkoch, ktoré jej boli odovzdané k 1. aprílu 2022, a teda v roku 2024 už nebudú predmetom dane v súvislosti o plánovanou obnovou PSL.

K ďalším zmenám v kategorizácii lesov z hospodárskych na lesy osobitného určenia bude dochádzať priebežne podľa toho sa budú obnovovať PSL. Správa NP Poloniny nebude meniť kategorizáciu lesov počas platnosti PSL.

Pre obce, ktorých zastavané územie sa nachádza v chránených územiach, bola určená aj Výzva B-1/2023 pre budovanie verejných kanalizácií a vodovodov a žiadosti bolo možné podávať do 06.02.2023. V rámci prioritizácie boli určené aj nasledovné priority:

A) pre budovanie verejných kanalizácií:

- 1. obec, v ktorej minimálne 100 % zastavaného územia je v chránenej vodohospodárskej oblasti,
- 2. obec, v ktorej minimálne 30 % zastavaného územia je v chránenej vodohospodárskej oblasti,
- 3. obec, ktorej zastavené územie obce sa aspoň čiastočne nachádza na území národného parku.

B) pre budovanie verejných vodovodov:

- 1. obec nachádzajúca sa na územiach s environmentálnymi záťažami,
- 2. obec nachádzajúca sa na území útvarov podzemných vôd v zlom chemickom stave.

Zároveň v tomto roku bude pripravená už aj Výzva B-1/2024 určite s podobnými prioritami pre všeobecne chránené územia pre budovanie verejných kanalizácií a vodovodov. Taktiež aj v Špecifikácii činností podpory na rok 2023 v oblasti ochrany vôd, kde bolo možné podávať žiadosti ešte do 28. 2. 2023, boli v rámci prioritizácie určené aj nasledovné priority:

A) pre budovanie verejných kanalizácií:

- 1. obec nachádzajúca sa v povodí vodárenských tokov, ochrannom pásme liečivých a zdrojov, ochrannom pásme vodárenských zdrojov,
- 2. obec nachádzajúca sa aspoň časťou svojho územia v chránenom území.

B) pre budovanie verejných vodovodov:

- 1. obec nachádzajúca sa aspoň časťou svojho územia v chránenom území.

V roku 2022 bola prvýkrát zverejnená Špecifikácia činností **podpory formou dotácie** podľa § 4 ods. 1 písm. am) zákona č. 587/2004 Z. z. o Environmentálnom fonde a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o EF“) **pre podporu obcí, ktorých katastrálne územie sa nachádza v národných parkoch a kde prešla zmena kategorizácie z hospodárskych lesov na lesy osobitného určenia.**

Aj pre rok 2023 sa v tomto čase pripravuje takáto špecifikácia podľa § 4 ods. 1 písm. am) zákona o EF.

Za oprávnených žiadateľov sú považované všetky obce, ktoré prešli zmenou kategorizácie hospodárskych lesov na lesy osobitného určenia, teda majú v k. ú. vyhlásené lesy osobitného určenia. V rámci NP Poloniny môže o podporu v súčasnosti žiadať **11 obcí:**

Zoznam obcí v NP, ktoré prešli kategorizáciou lesov na lesy osobitného určenia do 30.11.2022

názov NP	NP Slovenský kras		NP Poloniny		TANAP	
celkový počet obcí		okres		okres		
názvy obcí	Bôrka	Rožňava	Hostovice	Snina	Habovka	Tvrdošová
	Drnava	Rožňava	Kalná Roztoka	Snina	Pribylina	Liptovský Hrádok
	Rozložná	Rožňava	Nová Sedlica	Snina	Štrba	Poprad
	Debraď	Košice okolie	Osadné	Snina	Tatranská Javorina	Poprad
	Hačava	Košice okolie	Runina	Snina	Veľký Slavkov	Poprad
	Háj	Košice okolie	Ruský Potok	Snina	Vitanová	Tvrdošová
	Jasov	Košice okolie	Stakčín	Snina	Východná	Liptovský Hrádok
	Hrušov	Rožňava	Stakčínska Roztoka	Snina	Vysoké Tatry	Poprad
	Silická Jablonica	Rožňava	Ulič	Snina	Zuberec	Tvrdošová
	Slavec	Rožňava	Uličské Krivé	Snina	Ždiar	Poprad
			Zboj	Snina		

ly pojem napíšte sem

V rámci tejto dotačnej schémy máme v území NP Poloniny prvých úspešných žiadateľov. Veríme, že sa táto schéma osvedčí, radi pomôžeme obciam s konzultáciami ohľadom žiadostí.

Prehľad úspešných a zároveň doteraz jediných žiadateľov o poskytnutie finančných prostriedkov formou dotácie z Environmentálneho fondu za rok 2022, o ktorých podpore rozhodol minister životného prostredia SR je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Rozhodnuté žiadosti NP1 2022

Číslo rozhodnutia zo dňa	Názov žiadateľa	Názov projektu	Počet bodov	Požadovaná suma v Eur	Schválená dotácia v EUR
E4596/75918/2022 20.12.2022	Mesto Tisovec	Modernizácia verejného osvetlenia v meste Tisovec	2.575	78,535.00	78,535.00
E4595/75918/2022 20.12.2022	Obec Dolný Harmanec	Modernizácia verejného osvetlenia v obci Dolný Harmanec	3.475	60,622.00	60,622.00
E4597/75918/2022 20.12.2022	Obec Lesnica	Starostlivosť o verejné priestranstvá v obci Lesnica – PIENAP	3.275	100,000.00	100,000.00
E4591/75918/2022 20.12.2022	Obec Staré Hory	Verejné osvetlenie "Obnova osvetlenia"	3.475	8,913.00	8,913.00
E4590/75918/2022 20.12.2022	Obec Stratená	Environmentálne hospodárenie v obci Stratená na území Národného parku Slovenský raj	3.275	8,167.00	8,167.00
E4586/75918/2022 20.12.2022	Obec Ulič	Ulič – opatrenia na zvýšenie úrovne ochrany starostlivosti o životné prostredie.	3.275	23,090.00	23,090.00
E4588/75918/2022 20.12.2022	Obec Zboj	Starostlivosť o zeleň v obci ZBOJ – NP Poloniny	3.025	10,000.00	10,000.00

Plánu obnovy a odolnosti SR

- **Ako podporu** prebiehajúcej reformy špeciálne v Národnom parku Poloniny, MŽP SR stanovilo medzi míľniky Plánu obnovy a odolnosti SR aj rozvojové projekty mäkkého turizmu v Národnom parku Poloniny. Tieto investície z Plánu obnovy a odolnosti SR do územia NP Poloniny majú podporiť a naštartovať transformáciu regiónu NP Poloniny.
- Vďaka 13 schváleným projektom v celkovej sume **8 696 207 EUR** financovaných z Plánu obnovy a odolnosti SR vznikne v regióne NP Poloniny už počas realizácie projektov 46 nových pracovných príležitostí a ďalších 23 vznikne po ukončení realizácie v rámci udržateľnosti projektov. Ide o prácu predovšetkým v sektore mäkkého turizmu. Vybuduje sa tiež múzeum remesiel, múzeum rusínskej kultúry, ekologicko-edukačné centrá v troch obciach, podporí sa kvalitatívne zlepšenie produktov astroturizmu, agroturizmu a prírodného turizmu.
- <https://www.minzp.sk/files/poo/poloniny/zoznam-schvalenych-ziadosti-ppm-narodny-park-poloniny.pdf>
- **Plán obnovy a odolnosti SR v území NP Poloniny v kocke:**
- **13 schválených projektov bez spolufinancovania v hodnote 8,6 mil. Eur**
- **69 nových pracovných miest**
- **Podporené aktivity v obciach NP Poloniny (z čoho sa veľmi tešíme):**
- **Obec Nová Sedlica – schválená podpora aktivít v obci v sume 1 755 070 Eur**
- **Obec Zboj – schválená podpora aktivít v obci v sume 876 890 Eur**
- **Obec Topoľa – schválená podpora aktivít v obci v sume 923 225 Eur**
- **Obec Stakčín – schválená podpora aktivít v obci v sume 1 828 267 Eur**

Prerokovania návrhu zonácie

Boli zvolané rokovania so subjektmi, ktoré sa zapojili do procesu pripomienkovania podali písomné pripomienky k návrhu zonácie NP Poloniny a návrhu Programu starostlivosti o NP Poloniny a jeho OP na roky 2023 – 2032

Do tohto času sa realizovali stretnutia:

- **4. apríla 2023** s Lesy SR, š. p.,
- **24. apríla 2023** so zástupcami Urbárskej spoločnosti pozemkové spoločenstvo Ulič a vlastníkami pozemkov v k. ú. Ulič,
- **25. apríla** so starostami/starostkami dotknutých obcí.
- **22. mája** s vlastníkami pozemkov v k.ú. Ruské, ktorí sú dotknutí návrhom zonácie národného parku
- **23. mája** s vlastníkami pozemkov v 16 katastrálnych územiach, ktorí sú dotknutí návrhom zonácie národného parku a zástupcami pozemkových spoločenstiev, ktorých pozemky sa nachádzajú v NP Poloniny a jeho ochrannom pásme.
- Rokovanie so zástupcami poľovných združení bolo na ich žiadosť presunuté na **21. júna 2023**.

Správa NP Poloniny priebežne upravuje obe dokumentácie ochrany prírody (aj návrh zonácie, aj návrh programu starostlivosti) a zohľadňuje pripomienky zaslané písomne, či viaceré konštruktívne podnety prezentované na rokovaní so zástupcami obcí, a to v spolupráci s odbornou aj laickou verejnosťou na základe diskusií a rokovaní, v súlade s platnou legislatívou, s dôrazom na minimalizáciu sociálno-ekonomických dopadov v oblasti zamestnanosti a podporou vhodných foriem cestovného ruchu v NP Poloniny a jeho okolia.

Takto upravený projekt ochrany bude zverejnený na webovom sídle Správy NP Poloniny po ukončení procesu prerokovania so všetkými záujmovými skupinami a vyhodnotení všetkých pripomienok.

ĎAKUJEM ZA POZORNOST!